

luonnos 19.11.2024

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
19.11.2024

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS KANSALLISTEN KASVINTUOTANNON TUKIEN JA KOTIELÄINTUKIEN VALVONNASTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 16 §:N MUUTTAMISESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien valvonnasta säädetään maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetussa laissa (1559/2001), jäljempänä *tukilaki*, ja tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (1334/2022), jäljempänä *toimeenpanolaki*. Toimeenpanolaissa säädetään muun muassa hallinnollisesta tarkastuksesta, pinta-alamonitoroinnista sekä paikan päällä tehtävästä valvonnasta. Tukilaissa säädetään tukien alentamisperusteista.

Tukilain 18 §:n 4 momentin, 19 §:n 4 momentin, 20 §:n 3 momentin ja 24 §:n 2 momentin sekä toimeenpanolain 20 §:n 8 momentin ja 22 §:n 3 momentin nojalla on annettu valtioneuvoston asetus kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta (163/2023). Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kansallisten kasvintuotannon tukien, kotieläintukien sekä eräiden muiden tukien valvonnasta sekä tukien tarkemmista alentamisperusteista. Tukien hallinnoinnissa ja valvonnassa käytetään soveltuvin osin yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 (horisontaaliasetus) IV osaston II luvussa säädettyä yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää.

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto Ruokavirastolta, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta ja Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä.

3. Asetuksen sisältö

Kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 16 §:ää ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän 1 momentin mukaan, jos valvonnassa hyväksytyyn tukeen oikeuttavan kokonaispinta-alan ja hakemuksessa ilmoitetun kokonaispinta-alan välinen erotus on enintään 0,1 hehtaaria ja jos hakija ei ole toiminut tukilain 16 §:ssä tarkoitettulla tavalla, tukea maksetaan hakemuksessa ilmoitetun pinta-alan mukaan. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin säännös, jonka mukaan edellä mainittua enintään 0,1

hehtaarin rajaa ei sovelleta pinta-alamonitoroinnissa virheelliseksi todetuilla lohkoilla. Käytännössä ei ole mahdollista erotella, perustuuko pinta-alaero pinta-alamonitorointiin vai johonkin muuhun. Muutos vastaisi käytäntöä, jota noudatetaan EU:n pinta-alaperusteisten tukien osalta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan alat, joilla todetaan tukihakemuksessa ilmoittamatonta hamppua, hylättäisiin. Ala hylättäisiin, koska tuenhakijaa ei ole ilmoittamattoman alan osalta voitu pyytää toimittamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/1173 8 artiklan 3 kohdan i alakohdassa tarkoitettuja tietoja määrääjassa toimivaltaiselle viranomaiselle. Muutos vastaisi käytäntöä, jota noudatetaan EU:n pinta-alaperusteisten tukien osalta.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion talousarvioon.

5. Lausuntopalaute

6. Laintarkastus

8. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan x.x.2025.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 16 §:n muuttamisesta.